

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1-70

Za pošilj. na dom 20 h
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petivrsti (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
à 26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravišškega telefona št. 188.

Katoliški tisk.

Dunaj, 20. nov. 1905.

Izmed neštevilnih stvari, ki se razpravljajo na petem avstrijskem katoliškem shodu, je brez dvoma najvažnejša razprava v tiskovnem odseku. Sklep te razprave je bil — dejanje.

P. Kolb je v svojem poročilu postavil pred zborovalce nov problem, ki je potegnil za sabo ves zbor in ga elektriziral. Predlagal je veliko centralno organizacijo katoliškega časopisja za celo državo, ki naj povzdigne katoliške časopise, da bo moglo tekmovali z židovskim tiskom in ga premagati.

To je katoliško tiskovno društvo za celo Avstrijo — Pijevo društvo. Casnikarji pri svojem posvetovanju niso bili izpočetka posebno vneti za take društvo, ker se se bali, da ne bi oškodovalo provincialnih društev in manjših dnevnikov, ki so si priborili že precej ozemlja s svojimi sredstvi, a seveda ne bi mogli tekmovali s tako veliko organizacijo. A našla se je pot, po kateri je upati izvršitve te velike ideje. Premagati je treba še nasprotje med konservativci kršč. socialci, in tudi zato se je našla neka srednja pot, ki pa bo brez dvoma peljala na demokratsko stran. Ker se je govorilo o velevažni politični akciji za celo državo, se seveda tudi slovanski zastopniki označili svoje stališče.

P. Kolb najprej opisuje grozno demoralizacijo protikatoliškega časopisja. Katoliški listi niso doslej mogli tekmovali z nasprotnimi, ker nimajo onih dohodkov, ki jih daje nasprotnim listom ravno njihova korupcija. Največji dohodek prihajajo liberalnemu časopisju iz podkupovanja bank, političnih strank, borznih špekulacij itd., nemoralnih inseratov itd. Sedanji katoliški glasili „Vaterland“ in „Reichspost“ zastopata različni struji, in katoliški shod jima noče diktirati nobene politične struje. Zato je pa treba, oba lista okrečiti, da vsak v svojem krogu več doseže. Novega lista namestu njiju ustanovljati, ne kaže. Ustanovi se naj torej splošno avstrijsko tiskovno društvo, ki ne bo le podpiralo teh listov, ampak organiziralo tudi sodelovanje pisateljev pri katoliških časnikarskih podjetjih sploh, prekrbilo katoliškim časnikarjem gotovo eksistenco, jim zagotovilo bodočnost in jih zavarovalo za starost in onemoglost. Društvo bo vsem članom dajalo na mesec tiskovino apologetične in agitatorične vsebine. Za katoliško časopisje sploh se ustanovi katoliški korespondenčni urad.

Pri tem pa se ne bo v političnem ali narodnem oziru nobenemu časopisu nič ukazovalo, ampak vsak si ohrani popolno politično svobodo.

Urednik Schwechler iz Gradca, dr. Funder, urednik „Reichspost“, z veseljem pozdravljata ustanovitev tega društva.

V imenu Slovanov najprej izjavi knez Sapieha, da bodo Poljaki temu podjetju prijazni, ako zagotovi, da bo katoliško časopisje nemško popolnoma pravično narednim težnjam slovanskim.

Urednik „Reichspost“ dr. Funder obljubi, da bo varoval v svojem listu Slovanom popolno enakopravnost.

Slovenec J. Kalan zahteva, da naj bodo katoličani pravični slovanskim narodom, dr. E. Lampe pa želi, da se naj s to centralno organizacijo ustvari mogočno katoliško časopisje na Dunaju, kar bo koristno tudi za nas, ker sedanje protikatoliške težnje naše inteligence na jugu mo-

narbiye izvirajo ravno odtod, ker sedaj vlada nemško liberalno protiversko časopisje.

Enake izjavi v imenu Italijanov msgr. Zanetti.

Z velikanskim navdušenjem so bili sprejeti ti govori. Velika Sofijina dvorana, ki je bila natlačena tisočerega občinstva, plemstva, meščanstva in ljudstva z dežele, je odmevala od burnih in viharjih klicev, ko je predsednik R. Homburg zahvalil govornike in izjavil, da je ta dan položen močan temelj za razvoj vodilnega katoliškega časopisja v Avstriji.

Navdušenje je bilo veliko, da se takoj v dvorani med sabo nabrali udeležniki 8000 K kot začetni dar bodočemu društvu. Posamezniki, med njimi grof Sylva Tarouca, so obljubili redne velike doneske.

To je sedaj glavno dejanje petega avstrijskega katoliškega shoda. In če bo to dejanje dozorelo — potem je bil shod epohalnega pomena.

Za nas pomenljivo je pa to, da so Slovani tu jasno in odločno zastopali svoje stališče. Mi vidimo v tem dejstvu torej lahko začetek za boljšo bodočnost naše države.

Otvoritev državnega zbora.

Poslanec Bärnreither sklicuje za ponedeljek sejo nemške četvorice. V ponedeljek zborujeta tudi izvrševalni odbor in zveza nemške ljudske stranke. Nemški poslanci nameravajo v prihodnjem državno zbornem zasedanju delati na to, da prične zbornica z lastne inicijativne pogajanja med obema zbornicama. Poslanec Sylvester namerava predlagati izvolitev regnikolarne deputacije, ki naj bi se pogajala z zastopniki ogrske zbornice.

Obstrukcija v tirolskem dež. zboru.

V tirolskem deželnem zboru so pričeli včeraj z obstrukcijo liberalni zastopniki mest, zastopniki inomeške in bolcanške trgovske zbornice ter rektor inomeškega vseučilišča. Vložili so nad sto nujnih predlogov. Ustavoverno veleposestvo je zato izstopilo iz svobodomiselnega kluba, ki je razpadel. Obstrukcijo so pričeli, ker so zahtevali konservativci pomnožitev kmečkih zastopnikov od 34 na 44 in bi imeli na ta način večino v zbornici kmečki zastopniki.

Volivna izprememba v zgornjeavstrijskem deželnem zboru.

V zgornjeavstrijskem deželnem zboru so sklenili včeraj izročiti vse prošnje glede sploš. vol. pravice dseku z naročilom, da iz dela izpremembo deželnega volivnega reda in poročila o tem v prihodnjem deželnozbornem zasedanju. Pozvali so tudi vlado, naj hitro izvrši pripravljavna dela za izpremembo volivnega reda za državni zbor, katerem naj predloži predlog prej ko mogoče. Pri izpremembi voliv. reda naj se ozira vlada tudi na zastopstvo manjšin.

Dalmatinski deželni zbor. — Razprava o reški resoluciji.

V seji dalmatinskega deželnega zbora dne 18. t. m. je izjavil posl. Cingria, da bodo Hrvatje glasovali za predlog Italijana Salvija za univerzo v Trstu (!) Isti govornik je izjavil nadalje, da so Hrvatje in Srbi eni, med seboj popolnoma enakopravni narod. V sedanjih usodepolnih časih se bodo z roko v roki borili skupno ter smatrali združenje Dalmacije in Hrvaške kot glavni

cilj. Vlada se pozivlje, da v smislu deželnozbornskega sklepa iz l. 1883. rabi pri vseh državnih uradih le hrvaščino ali srbščino. Reška resolucija je bila podlaga zadrške resolucije o zedinjenju Srbov in Hrvatov, ki se bodo sedaj skupno ustavili prediranjju Nemcev v Dalmacijo. Poizkusi dunajske vlade razpreti med seboj ogrske narodnosti s splošno volivno pravico, so se ponesrečili, ker je Košut spoznal namene vladne stranke. Posl. Biankini je izjavil, da morajo Hrvatje smatrati ogrsko koalicio za svojo zaveznico, ker hoče vreči obstoječi dualistični sistem, proti kateremu so se Hrvatje in Slovani skozi desetletja brez uspeha borili. Očitanje, da igraje Hrvatje z reško resolucijo hazard, ni resnično. Hazardna igra je bila sodelovanje Hrvatov z Arstrijci, ki jih je vedno prezirala ter se jih je spomnila šele s daj po reški resoluciji. Vsak dobro misleči Hrvat mora biti za resolucijo, ker je prazno, pričakovati od Avstrije izpolnitev idealov in pravičnih postulatov Hrvatov.

Nato je govoril posl. Perić, ki je dejal, da je možno, ki so sklenili reško resolucijo, gotovo vedila žarka ljubav do domovine, a ne morejo pa zahtevati, da jim priznamo dogmatično nezmotljivost. V svojem in v imenu tovariša Korlaeta se izjavi solidarnim z izjavo dr. Cingrija glede sporazuma s Srbi. Reška resolucija ni bila sprejeta z občinim odobravanjem, ampak je zadela na odpor po celi Hrvaški, Slavoniji, Hercegovini in Dalmaciji. Ko madjarska koalicio enkrat pride na vlado, ne bo uvaževala naših svobodščin in prava. Saj so l. 1867. ob priliki nagodbe z Dunajem sklenili Madjari tajni dogovor s kraljem, po katerem se je ta obvezal, da jim pusti Medimurje in Reko, medtem ko so se Madjari obvezali, da ne bodo delovali za zedinjenje hrvaških dežel, kakor so dolžni po nagodbi.

Prepričan je, da reška resolucija hrvaškemu narodu ne bo prinesla nobenega blagoslova. Koalicio v svojih izjavah ni po dala niti ene čiste, jasne in bistre izjave, vse so diplomatsko zavite. Vse njihove obljube imajo le idealno, nikakor pa ne realne vrednosti. Njih namenov ni mogoče spoznati. Reška resolucija ni v soglasju s programom, ki so ga hrvaški poslanci sprejeli v Splitu. Tu se je sklenilo sporazumno delati z ostalimi Slovani. To pa izključuje reško resolucijo. Naštevam mnenja raznih slovanskih politikov o reški resoluciji. Z reško resolucijo smo se ponudili za sobojne sovražnike, ki tlačijo Hrvatje, Srbe in Poljake. Reška resolucija zametava državno pravo, ona je negacija državnega prava, ker stoji na nagodbi. Reške resolucije ni podpisal, ker stoji v soglasju s programom l. 1894, ki sta ga sprejela Strossmayer in Starčević in bi reške resolucije ne bila podpisala, da sta živa.

Slednjič je predlagal resolucijo, naj se izvoli odbor 5 članov, ki naj se degovarja s krono za oživetje jezika in jezika ideala: Zedinjenje avstrijskega jezika in jezika vedijo na temelju cetinskega dogovora in pragmatične sankcije.

Zasedanje deželnih zborov.

Koroški deželni zbor je rešil v svoji sobotni seji več vodovodnih in cestnih stvari.

Solnograški deželni zbor je odobril predlog poslanca Stözlja, da je nemščina edini razpravni jezik v avtonomnih zastopih in uradih, kakor tudi po šolah kot učni jezik.

Moravski deželni zbor ne bo rešil proračuna v tekočem zasedanju, zato je predložen le začasni proračun.

V včerajšnji seji koroškega deželnega zbora je naznanil deželni predsednik, da je odpravila višja cerkvena oblast neopravičeno slovensko vpisovanje v krstne, poročne in mrtvaške zapiske in da hoče primerno nastopiti v podobnih njemu znanih slučajih. Koroškim okrajnim bolniškim blagajnam so oddali 500 kron in

ravno tako visoko vsoto tudi „Splošni koroški delavski bolniški blagajni“. Postrili so tudi poslovnik za dež. zbor.

Kriza na Ogrskem.

Pežunski zastop je sklenil, da vztraja v pasivnem odporu nasproti vladi.

Komorski gremij je sklenil, da ne prepušči zaprisege višjega župana.

Vlada namerava odtegniti upornim zastopom državne podpore in pooblastiti višje župane, da lahko odstavijo, odpušče in nameščajo uradnike.

Sekčni svetnik Szabo je izvršil s še dvema ministerialnima uradnikoma pregled budimpeštanske blagajne. Na ta način hoče vlada dobiti prostovoljno vplačane davke, ki jih zastopi nočejo izročiti drž. blagajnam. Dvanajstim stolicam je Kristoffy že naznanil, da jim odtegne drž. vno podporo. Dissidenti so ustanovili ustavno stranko. Braniti hočejo ustavo iz l. 1867.

Na pomoč ranjenim in zaprtim v Pragi.

Od vseh strani prispevajo znatne podpore. Tako je nekdo, ki noče biti imenovan dal 1000 kron z geslom: „Ne dajmo se!“ Nabrani prispevki znašajo že mnogo tisočev in iz tega fonda se podpirajo uboge rodbine ranjenih in zaprtih. Darežljivost je uprav obdobjem vredna in prihaja celo iz vrst, ki morajo biti vrlo zavzete za vlado. „Pravo Lidu“ obelodanjuje vse prispevke. Tako je nedavno bilo čitati: Vojaki na polka, zbrani v gostilni, so darovali za svoje sotrpine. To mora pač dajati misliti tudi vladi. Povsed ob vsaki priliki se zbira, kjerkoli se snide par oseb. To je obdobjem vredno patriotizem!

Japonci delali red med ruskimi vojnimi vjetniki.

Na ladjah „Vladimir“ in „Vorones“ se je peljalo na Rusko 500 ruskih vojnih vjetnikov, katerih so sumili, da se bodo uprli. Castniki so nato naprosili japonsko vlado za pomoč. Sto japonskih policistov je nato zasedlo rusko ladjo „Vorones“ in štiri torpedovke so spremljale ladjo.

Hakon VII.

Včeraj je zasljal novi norveški kralj, ki si je nadel ime Hakon VII., norveško odposlaništvo. Naglašal je, da je želel sam ljudsko štetje, ker je hotel vedeti, če želi kralja ljudstvo ali celi narod. Za svoje geslo si je izbral: „Vse za Norveško“. — Danski kralj je imenoval kralja Hakona VII. za danskega admirala. Izvolitev danskega princa za norveškega kralja spominja, da sta bili tesno zvezani Danska in Norveška skozi stoletja. Danski kralji so vladali na Norveškem od leta 1387 do l. 1814, ko je pripadla Norveška Švedski.

Kulturni boj na Francoškem.

Francoski senat je v svoji sobotni seji sklenil, da prične podrobno razpravo o zakonskem načrtu ločitve cerkve od države. Naučni minister je zahteval, da senat odobri predlog.

Angleško-tibetska pogodba.

Podpisana in zapečatena je angleško-tibetska pogodba. Angleška prizna kitajsko suvereniteto nad Tibetom, a Kitajci plačajo zato Angležem odškodnino.

Krvav boj med Karlisti in republikanci v Barceloni.

Karlisti, kakih 2000 mož, so priredili dne 18. t. m. slovesnost zaradi zmage pri volitvah. Republikanci so pa streljali nanje in ranili štiri osebe. Karlisti so nato razpili republikance.

Dnevne novice.

Po svojem izdajstvu sodijo druge! „Naredova“ laž, da je dr. Susteršič govoril proti splošni in enaki volivni pravici, je bila hitro razkrinkana; istotako je v dež. zboru dobil po grbi za svoje laž, da so naši poslanci hoteli, naj bi se bilo zasedanje dež. zbora zaključilo že 18. t. m. „Naredova“ laž o Sukljietovi misli v Zagrebu so pobili hrvaški časopisi sami. Iz vsega tega sledi, da „Naredova“ uredništvo le z lažmi hoče vzdrževati „upravičenost“ nerodne in silno šepave Tavčarjeve politike. Očitano se je dr. Susteršiču tudi, da je bil nemški burš. To laž je v zadnji seji dež. zbora izkušal izrabiti grof Barbo, a dobil je po zobeh. Da se je tudi ta „Naredova“ laž v javnosti tako razkrila in da je celo sam moral pisati o njej, dočim svoje blam-že naravnost prikriva, je „Naredu“ seve silno neljubo in včeraj se izkuša reševati z naslednjimi infamnimi stavki:

„Res je bil dr. Susteršič član „Slovenije“, res je pa tudi, da je bil iz „Slovenije“ preganjan. Zdaj nam pa naj dr. Susteršič pove, kako se je imenovalo tisto nemško dijaško društvo, čigar član je bil petem, koni bil več član „Slovenije“.

Naše mnenje je, da je stvar „Naredova“, to povedati. Seve „Nared“ tega ne stori in ne bo storil, ker sam ve, da je slovensko javnost tudi v tej zadevi vodil za nos. Slovenski javnosti, ne „Naredu“, pa lahko to le povemo: Dr. Susteršič je bil član „Slovenije“ iz katere pa ni bil preganjan, ampak je sam izstopil, ker je bil na krmilu odbor, ki ni bilo dovolj narodno radikalen. **Vsak čas lahko dobi v našem uredništvu 1000 kron tisti, ki more dokazati, da je bil dr. Susteršič član kaknega nemškega dijaškega društva!** „Slovenski Narod“ pa naj bo prepričan, da s svojimi lažmi ne bo jemal nikomur ugleda med poštenimi ljudmi. Vzpriči takih „Naredovih“ laži je k večjemu jako žalostna podoba „Naredov“ odgovorni urednik dr. Ivan Tavčar. Revež, ki se naslanja le še na taka sredstva.

Od bivšega kazineta dr. Tavčarja in sedanjega Schwegljevega zaveznika tudi ne moremo pričakovati večje politične poštenosti!

Dvorni svetnik Suklje v Zagrebu. O tem piše zagrebški „Obzor“: „Viest o misli i boravku gosp. Sukljeta u Zagrebu, koju je donio „Obzor“ i „Dnevni List“ popračuje jedan naš prijatelj još ovime: Po nazorima g. dvorskoga savjetnika Sukljeta svakako će se željeznica graditi od Novoga Mjesta (Rudolfwerth) do hrvatske granice. Sada bi valjalo, da se u Hrvatskoj stvori konzorcij, koji bi preuzeo brigu za željeznicu od hrvatske medje pa dalje do Knina. Ovaj bi odbor imao izraditi nacrt, pa od ministarstva ugarsko hrvatskoga izhoditi koncesiju. Ovakov konzorcij obično ne gradi željeznice, nego koncesiju prodade, a oni, koji ju kupe, sagrade zatim željeznicu. Suklje računa na to, da će temeljne dionice upisati gradovi Zagreb i Karlovac, kojima je ta željeznica od velike koristi, i da će to isto učiniti i druge interesovane občine i pojedinci. U Zagrebu je g. Suklje razpravljao sa načelnikom karlovačkim, dr. Banjavčićem. Prigodom svoga boravka u Zagrebu posjetio je svoje stare prijatelje sa bečkog sveučilišta; prof. Klaića in dra. Zahara. Prvi mu je prdao bilješke, koje si je Suklje god. 1869. do 1870. kao djak bečkog sveučilišta bilježio po predavanjima prof. Sickela iz paleografije, a koje je on (prof. Klaić) kroz toliki niz godina čuvao. Time je Sukljea vrlo razveselio. Zanimiv bijaše Suklje ov posjet kod dra. Zahara. Ovaj ga, pošto pa kroz 35 godina nije vidio, nije mogao prepoznati, a Suklje nije htio imenovati svog imena, već je stao na tom, da ga mora i sam prepoznati, predstavljajući se samo kao „stari prijatelj“. Napokon ga dr. Zahar po glasu prepozna i upita: „Jesi li ti Suklje?“ — „Jesam!“ — Veselje bijaše na obje strane nakon toga upoznanja, te prijatelji još više sati ostadoše u živahnem

razgovoru o željeznici do Knina i o svojoj prošlosti.“ — Ponatisek te notice je najbolji odgovor „Naredovi“ infamnosti.

Splošna in enaka volivna pravica v hrvaškem saboru. V včerajšnji seji hrvaškega sabora je vložil poslanec dr. A. Harambašić predlog: Naj se izbere odsek 11 članov, ki naj do prihodnjega zasedanja predloži saboru osnovo zakona s katerim se za sabsorske volitve uvaja splošna, enaka, direktna in tajna volivna pravica. V isti seji je tudi dr. Frank utemeljeval svoj v prejšnji seji predloženi predlog za splošno in enako volivno pravico. Predsednik je izjavil, da bo glasovanje o dr. Frankovem predlogu v prihodnji seji.

Iz finančnega odseka dež. zbora kranjskega. Večina fin. odseka je sklenila, da naj se „Dramatičnemu društvu“ za slovenske predstave v dež. gledališču dovoli za zadnji dve leti običajna podpora, ki po odbitih dohodkih društva iz naša okroglo 10.000 kron. Ker je ta podpora, kakor splošno znano, od l. 1895. postala eminentno strankarsko-politično vprašanje, izjavi dr. Susteršič v imenu kat. narodnih poslancev, da ne glasuje za to podporo. — Dalje je odsek soglasno sklenil, naj dež. zbor za žensko bolnico v Novem mestu dovoli 55.000 kron, ki se izplačajo v letih 1906. in 1907 v razmerju z napredovanjem zgradbe; za primarija se določi 1000 kron letne remuneracije, dež. odboru pa naroča, da svoječasno izpolnjuje belnici pravico javnosti. Odsek je tudi sklenil, da se ustanovi stalni službi za voditelja stenografske pisarne in dež. vinorejskega učitelja.

Iz seje šolskega odseka kranjskega dež. zbora smo podajali vedno verodostojna poročila. Liberalna večina deželnege odbora je prišla pred šolski odsek popolnoma nepripravljena. Popolnoma jasno je sedaj, da so ti gospodje upali, da se za učitelje sploh nič ne stori. Zato niso niti najmanj poskrbeli za potrebno pokritje. Tako resni so ti gospodje napram učiteljstvu! Njihova krivda je torej, če se ni moglo več storiti. Kat. narodni poslanci se to gospode pravzaprav potegnili iz zadrege, ker so predlagali, kar je sploh sedaj mogoče storiti. Da se je kaj storilo, imajo torej zasluge katol. narodni poslanci; kar pa se ni moglo sedaj doseči, to je krivda drugih. Najbolj impertinentna pa je „Naredova“ trditev, da so klerikalci odjedli ženskemu učiteljstvu krvavo potreben priboljšek, ker so liberalci v šolskem odseku sami predlagali, naj se ženskemu učiteljstvu ne dovoli draginska priklada. O tem smo tudi vestno poročali. Gospodje naj svoje grehe in svojo nedelavnost ne valé na druge. Učiteljstvo pa bo samo končno uvidelo, na kateri strani je prava skrb za delujoče stanove in kje so samo prazne fraze napuhnjene prvaštva!

Naša deželnozborska poročila silno bodejo „Slovenski Narod“, menda zato, ker vestno beležijo kedaj obsedi dr. Ferjančič na tržiškem pismu ali kje drugi na drugem zobu Dežmanovih grabelj in ker točno osvetljujejo razne točke nemške slovenske pogodb, katere besedilo napredni prvaki tako skrivajo pred javnostjo. Dr. Tavčar se pritožuje v „Naredu“ radi klicev z deželnozborske galerije in pravi, da niso vsi resnični. — Mi g. dr. Tavčarju ne moremo zameriti, če včasih na ušesih sedi, vsaj poznamo njegov težki položaj zadnjega časa. Drugi zopet trdijo, da posebno „kroftnih“ medklicev Tavčar kar noče čuti in kar z glavo zmiga. Zato pa tudi ne sme trditi, da je kak medklic neresničen. Ali hoče, da mu vsak medklic številnih poslušalcev na galeriji Stefe sprti sporoči z galerije ali da mu vse še enkrat ponavlja? To je vendar prevelika zahteva in Stefe tudi nima časa, da bi tako stregel Tavčarju. Dr. Tavčar naj se sam potruži na galerijo na prostor poleg našega poročevalca in bo sam vse čul. Torej dr. Tavčar na galerijo, ker v zbornici je itak zgubil vaje. Da „Naredova“ poročila niso resnična in da tudi „Naredov“ poročevalec istotako kot Tavčar na ušesih sedi o tem se je dr. Tavčar zadnjič menda

sam prepričal, ko je o dr. Tavčarjevem nujnem predlogu o novomeški vodovodni nakladi „Narod silno „kunšno“ poročal: „Dr. Tavčar in tovariši so nujno predložili zakonski načrt glede vodovoda v Novem mestu. V utemeljevanje tega predloga je dr. Tavčar pojasnil veliko izgubo, ki jo ima Novo mesto ker nima vodovoda.“ — Resnica je namreč, da ima Novo mesto že davno vodovod. Da vam naša deželnozborska poročila izprašujejo vest, vemo, kajti vse „Naredovo“ prikrivanje tako nič ne pomaga. Ljudje bero „Slovenca“! Zato nam ne krati spanja ne dobre volje zbatanje dr. Tavčarjevo s „proštevimi fantkom“, vsaj se glede tega menda Tavčar še najbolje spominja, da je prišel Stefe radi tega zbadanja enkrat že v njegovo pisarno in da je dr. Tavčar takrat tako pod mizo zlezal, kakor v raznih slučajih že večkrat in je lepo izjavil: „Vsaj sam vem, da ni res, a samo da vas jezi.“ Zato naj pa dr. Tavčar ne očita drugim neresnic, kajti nižje že skoro nihče ne more pasti, kot o mrtvih pisariti laži. To naj dr. Tavčar obračuna s svojo dostojnostjo in „kavaliristvom“, mi pa ostanemo tem bolj dobre volje, tudi pri Tavčarjevi „Naredovi“ grožnji, „da bi narodno napredni poslanci, če bi bili medklici resnični Stefeta za ušesa z galerije iztirali“, kajti potem bi se gotovi častiti narodni napredni poslanci na galeriji prepričali, da imajo tudi oni ušesa in sicer še precej — dolga.

Zanimiva izjava vladnega svetnika g. Lasciaca v Trstu.

„Piccolo“ poroča, da je g. vladni svetnik Lasciaca, ki zasedaj nadomestuje policijskega ravnatelja v Trstu, pozval k sebi predsednika laškega političnega društva „Patricia“ in predsednika laškega mladeniškega društva, da jih opozori, naj preprečita ob priliki liberalne demonstracije za splošno volivno pravico izzivanje z belo-rdečo zelenimi, iridentskimi zastavami. G. vladni svetnik je izjavil, da belo-rdeče-zelene zastave pomenjajo separatistične težnje primorskih Italijanov, da so slovenske zastave pripuščne, ker ne značijo nikakega pretiavstrijskega mišljenja, kakor tudi ne rdeče socialno-demokratske, kajti ta stranka po svojim bistvu ni toliko naperjena proti obstoju države, ampak le proti njeni vladni ustavni obliki. „Piccolo“ seveda zaradi tega toči grenke solze. Slovesno konstatuje, da belo-rdeče-zelene zastavice, ki jih rabijo primorski Lahi, nimajo nikakega stika z zastavami laškega kraljestva, da so „nedolžne“ in da tržaško sodišče drugače sodi o njih kot tržaška policija. Naše mnenje je to, da je prepoved iridentovskih zastav pač popolnoma na mestu, da je pa veliko bolj važno za Trst, da se zlo izkorenini tam, kjer je in kjer ga vlada navadno ne vidi. Zlo tiči v magistratni palači in v hišah in društvi laških tržaških patricijev ter v kompromisih, ki jih je včasih tržaška policija sklepala z vladajočo židovsko framasonsko kliko.

Izpred novomeškega sodišča. Janez Klemenčič, mesarski pomočnik v Kostanjevici, se je v Krškem zoperstavil občinskemu redarju in ga pseval z razžaljavimi besedami. Tožen je bil javne nasilnosti. Dejanja ne taji. Bil je na Vidmu in na Zidanem mostu. Spil je mnogo slivovke in vina. Natararica Ivana Ulimič izpove, da je v njeno gostilno prišel mirno, zahteval pol litra vina, potem pa za mizo zaspal. Prinesla mu je pozneje že prej naročeno pečenko in ga zbudila. Možno je, da je jel razgrajati in na opomin, naj plača, odgovoril je: Tebi nič! Polica sam ga ni mogel ukrotiti, prišli so še drugi na pomoč. Vsa obravnava pa je dognala, da je bil popolnoma pijan. Radi pregreška v polni pijanosti je bil obsojen na 1 mesec zapora. — Ivan Pihlar, pristojen v Mokronogu, bival zadnjič v Mitrovici, prišel po odgonu v Krško. Ko ga je redar hotel odgnati, se je branil, zahteval voz prijel redarja in se mu ustavljal. Tudi policaj Peter Vašelj je moral dobiti pomoč, da so ga ukrotili. Zupanstvo mu daje jako slabo izpričevalo. Kaznovan je bil že večkrat, enkrat že radi enačnega delikta v Mitrovici na 6 mesecev težke ječe, sedaj prisodil mu je pa sodni dvor 7 mesecev težke ječe s postom mesečno. — Wiedewohl Ivan iz Drage, sedaj v Osilnici, je dne 18. avgusta pil v gostilni Al. Vrtnika. Napadel je brez vsacega povoda Jožeta Eržena s pile in ga lahko ranil, udaril Petra Ožuro s steklenico, Jurija Kovača pa sunil v prsa.

Državni pravdnik povdarja, da rana res ni bila težka, a to je bil le slučaj. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe, poostrene s postom mesečno in plačati mora Jožetu Erženu 20 kron. — Marija Marušič je bila obsojena radi napeljevanja h krivemu pričevanju in radi tatvine na 3 mesece težke ječe s postom mesečno. — Susteršič France iz Birčne vasi, Crkovič Marko iz Dolgega sela, Halar Niko iz Račkega stola, Crnkovič Milan iz Dolgega sela in Bratkovič Ivan so dne 17. oktobra v Velikem Podlogu Frankovška iz Župeče vasi, Jožeta Sikovška in Augusta Repšeta iz Krškega v gostilni brez vsacega povoda napadli. Repše je samo rek: „Koliko pa vas je Hrvatov?“ Dobil je odgovor: Boste kmalu videli“. Hrvatje so se odstranili, ostal je samo Crnkovič Marko. Ta je nato dal „Kranjcem“ za dva „štetana“ vina. Pri zadnjem „štetanu“ se je Marko Crnkovič odstranil, šel klicati svoje tovariše, pozval jih, naj se oborožijo. Sli so z debelimi bukovimi ohleščki nazaj v gostilno in začeli tepsti. Ker je bil vodja tega poboja Marko Crnkovič, bil je obsojen na 5 mesecev, Halar Niko, Susteršič Franc, Bratkovič Ivan, Crnkovič Milan vsak na 4 mesece težke ječe, poostrene s postom mesečno. — Zaradi tatvine se je moral zagovarjati sobni slikar Robert Steiger, ki trdi, da je bil l. 1877. rojen na neki ladji. Obtožnica naznanja, da je kradel v graščini barona Lazzarinija in pri A. Turku v Višnji gori. V dveh nočeh je nakral dve žepni uri, tri bavarske srebrnjake, Andrejev križec, hranilnično knjižico glasečo se na 34 kron, Mariji Turk zlato uro, zlat prstan, 6 uhanov itd. itd. Obtoženec ne taji tatvin, a ne pové, kje je doma. Vse ukradeno blago so dobili pri tatu. Obsojen je bil na 13 mesecev težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem; po prestani kazni ga — odslové iz naše države.

Smrtna kosa. Dne 19. t. m. ob 9^h uri zvečer je mirno v Gospodu zaspal, previden s sv. zakramenti č. g. Jos. Colja, župnik v Tinjanu pri Kopru.

Na Nabrežini je umrl gosp. Ivan Čaharija, star 72 let.

Češka darežljivost. Pred kratkim je umrla vdova češkega župana v Prostogovu (na Moravskem) in zapustila za narodne namene 600.000 K, a pred smrtjo je bila že razdelila 32.000 K za isto stvar. Češka mesta so izbrala v nekaj mesecih za češko narodno gledišče v Brnu 600.000 K, češka pivovarna v Budjevicah daruje letno 5000 K, pivovarna v Smichovu pa 2000 K za „Češko šolsko Matico“. — Gospodarska društva dajo za revno mladino vsako leto 600.000 K.

Zopet žrtev žganja. Posestnik France Mazè iz Bihove vasi je dne 17. t. m. okoli 7 ure zjutraj našel na novi okrajni cesti, ki veže Martinhrb in Laze, nekake okoli 50 let starega mrtvega mežakarja. Pri raziskavi umrlega od strani logaškega okrajnega glavarstva našel se je legitimacijski list na ime Andreja Sterleta iz Poljan, rojen leta 1855. Kakor se poizvedbe dognale, videli so ga ljudje pijanega iti v dotični smeri. Gotovo je pijan na cesti obležal, zaspal in zmrznil.

Shod pri D. M. v Polju. V nedeljo, dne 19. t. m. se je vršil pri D. M. v Polju v „Društvenem domu“ shod „Strokovnega društva papirnih delavcev“. Govoril je Gostinčar o pomembni splošni in enaki volivni pravici za gospodarski razvoj delavstva. Kazal je pri tem na posledice ako se ljudskim željam in zahtevam pravočasno ne ustreže. Žalosten zgled zato nam je Rusija. Nadalje se je vršil razgovor o novem delavskem listu „Naša moč“ katerega bodo delavci brez dvojbe veliko naročili. Razgovorjalo se je tudi o načinu strokovnega dopisovanja, kar se bode dalo na dogovorjeni način izvršiti. Izrazila se je tudi želja, da bi si izvolila kršč. soc. delavska društva osrednji izvrševalni odbor, ki naj bi imel v vsaki delavski gibanje.

Poročil se je gospod Emerik Kupljen z gđ. Mici Fischer.

Vojna luka v Sibiriku. Že prejšnje leto se je pisalo po listih, da namerava napraviti Avstrija novo vojno luko na dalmatinski obali med Puljem in Boko kotarsko v Sibiriku. Stara šibeniška trdnjava nima nikakšnega pomena, a mnogi otoki bi tvorili zelo močne obrambne točke, ako bi bili utrjeni. Vojno ministrstvo se zdaj s tem vprašanjem zelo resno ukvarja. Prihod v luko s kopne strani je popolnoma ozek in bi mogel biti isto za Avstrijo, kar je bil Port Artur za Rusijo; utrditi bi ga b. l. treba samo še z morske strani. Avstriji ni še toliko do vojne luke, ampak napraviti hoče zavetišče za slučaj skrajne nevarnosti. Zato bodo tudi utrili vse otoke pred lukom. Stroški bodo ogromni. Sibirnikovo prebivalstvo pa ni tem zadovoljno, ker se boji, da bi bila s tem končana trgovina, ki se je pričela v zadnjem času lepo razvijati.

— **Punt na vojni ladji „Panther“.** V „Omni bus“ čitamo, da so došli kompetentni oblasti službeni zapisniki rešene ladje, pisani dne 4. oktobra v Aucklandu. Iz istih da je pesneti, da na „Pantherju“ ni bilo nikakega punta. Oni Gerič pa se je obesil po izvršenju raznih imenovanj. In ker je silno jokalo — tako, da ga tovariši niso mogli potlačiti — je utegnil biti vzrok samomoru ta, da je bil on pre-skočen v imenovanju.

— **Predavanje v Medvodah.** V nedeljo je predaval v medvodskem „Kat. delavskem društvu“ Moškerc o važnosti avstrijskega katoliškega shoda, o abstinenoci, o odporu železničarjev in o potrebi razširjanja delavskega glasila „Naše moči“. Društven predsednik je pa naznanil, da dobi medvodska organizacija lastni „Društven dom“.

— **Splošna in enaka volivna pravica v goriškem deželni zboru.** Iz sobotne seje goriškega deželnega zbora se poroča: Predloga juridičnega odseka, ki ju je zastopal poročevalec Grča, naj se izroči deželni odboru, da izdela nov deželnozborski volivni red s splešno, direktno in tajno volivno pravico, in naj se poziva vlado, da vloži v državnem zboru načrt analognega volivnega reda za državno zbornico, sta bila po daljši debati odložena na ene prihodnjih sej, ker niso italijanski poslanci še zamogli predmeta proučiti.

— **Kako se dela proti Slovincem.** V sobotni seji goriškega deželnega zbora je interpeliral poslanec dr. Treo železniško ministrstvo radi postopanja uradnikov vipavske železnice, ki so odklonili odpošiljatev blaga, ker je bil nas'ov adresata napisan samo v slovenskem jeziku.

— **Tiskarski štrajk v Zagrebu?** Zagrebški stavci so imeli shod, na katerem so zahtevali zvišanje tedenske plače za 3 K, najmanjša plača na teden naj bi bila 28 K, oni, ki delajo na račun, zahtevajo, da se jim pri tisoč črkah poviša plača od 44 na 48 h, onim, ki delajo pri časopisih, pa pri tisoč črkah 50 h.

— **Stanje setev v Avstriji.** Ministrstvo za poljedelstvo je izdalo poročilo o stanju setev v Avstriji tega meseca. Poročilo pravi, da je neugodno jesensko vreme škodovalo žetvi in ozimlini. Stanje ozimlin ni povoljno. Seta se je večinoma vršila ob neugodnem vremenu. Prva ozimlina kaže pa lepo, a bati se je, da bo mnogo škodovala zima. V alpskih deželah utegne na spomlad primanjkovati klaje, ker sa radi deževja ni moglo spraviti otave.

— **Kaferi Brce.** V sobotni številki se „Narod“ še enkrat zaletava v škofa in dekana Sušnika in temu končno očita lažnjiva poročila. Brctu se je namreč očitalo, da je med dogodkom v sobi kadil cigarete in „Narod“ trdi, da Brce sploh cigaret ne kadi. Resnici na ljubo bodi popravljen, da Brce v istini ni kadil cigaret ampak cigare. Upamo, da bo ta stvarni popravek pomiril Brctu razburjeno kri. Glede blagajne omenimo samo toliko, da si je Brce za izročitev gotovine sam izgovoril 14 dnevni obrok, in je po tem obroku v istini gotovino izročil. O kaki nepravilnosti se mu pri izročitvi ni ničesar očitalo in se tudi očitati ni moglo, ker račun niso bili še pregledani in odobreni.

— **Poročil se je v Vojniku A. E. P. pich,** učitelj na nemški vojniški šoli z gđ. Mici Košutnikovo. V Sošanju se je poročil Adolf Orel z gđ. Angelo Brežnikovo.

— **Linhart in Gostinčar.** Na trboveljskem nedeljskem shodu je znani Linhart legal, da je govoril Jožef Gostinčar l. 1896. proti splošni in enaki volivni pravici. To je tako neumno podla laž, da se ji še glinski vrabci smejejo. Obžalujemo, da ne da Jože Gostinčar prilike Linhartu, da pred sodiščem nastopi dokaz resnice, ker naš vrli Jože načeloma ne toži nobenega zaradi razžaljenja časti in če je to tudi politični nasprotnik. Korleček je še trgal svoje hlače po šolskih klopeh, ko je Jože Gostinčar l. 1894 že poveljnik, da se je „Slov. kat. del. društvo v Ljubljani“ postavilo na stališče splošne, enake in direktne volivne pravice. Naše obzledovanje stranki, ki se bori za lažjo proti zaslužnemu boritelju za delavske koristi, ker je ta slučajno njen politični nasprotnik. Linhartu pa le: Laž ima kratke noge!

— **Občni zbor Cecelijevega društva.** V četrtek dne 23. novembra t. l. se bo pela ob 9. uri v tuk. frančiškanski cerkvi Filkejeva maša na čast Lurški Materi Božji. Proizvajalec je bo veliki mešani zbor in veliki orkester na lok in pihala. Prijatelji lepe umetnosti naj ne zamude te prilike. Vemo, da se v tej cerkvi proizvaja dovršeno cerkveno petje vsako nedeljo, a za take prilike se še veliko bolj pripravi, odberejo umotvori največje klasične vrednosti, pomnoži zbor in orkester. Popoldne ob pol 3. bod. v cerkvi presv. Srca Jezusovega proizvajalec gojenke Lchtenturnovega zavoda več slovenskih skladb. Gotovo nenavadni vžitek se nudi ta dan glasbenikom.

— **Narodna Citalnica v Cerknem** vabi k dramatični predstavi, katero priredi v nedeljo, dne 26. novembra 1905 v dvorani „Gospodarskega Doma“. I. „Dobro došli! Kdaj pojdetek domu?“ ve seloigra v enem dejanju. II. „Ne kliči vraga!“ šaloigra v enem dejanju s petjem. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži od I. do IV. vrste 60 vin, nadaljni sedeži 40 vin., stojišča 30 vin. Med presledkom sodeluje pevski zbor.

— **Konferenca sodalitatis za dekanijo Trebnje** bo v četrtek, 30. novembra t. l. pri Sv. Križu ob pol 11 uri.

Deželni zbor kranjski.

(Seja dne 21. novembra.)

Na dnevnem redu današnje seje je 16 točk, večinoma poročila odsekov o gospodarskih zadevah in utemeljevanje raznih predlogov. Na dnevnem redu je tudi poročilo finančnega odseka o načrtu zakona za osuševanje ljubljanskega barja.

Zopet boj za zapisnik.

Zapisnikar čita zapisnik slovensko, potem nemško. Ferjančič izgine iz dvorane, dr. Tavčarja sploh ni. Poslanec Arko kot načelnik ustavnega odseka predlaga, da se nemški zapisnik ne odobri in prosí, da bi v zadnji seji sprejeti predlog o zapisniku in tozadevno poročilo ustavnega odseka, ki je imel nalogo o tej zadevi sklepati v 48 urah prišlo danes na dnevni red, da bo stvar končno rešena. Včeraj je imel ustavni odsek sejo in storil sklep.

Poslanec Barbo se zopet vsaja proti Arkotovem predlogu o nepodreditvi nemškega protokola in trdi, da se ne sme dati na dnevni red danes poročilo ustavnega odseka, ker ni na dnevnem redu.

Poslanec Arko izjavlja, da je stavil predlog, naj se uvrsti poročilo ustavnega odseka v današnji dnevni red.

Deželni glavar: Zadnjič je sklenila zbornica, da naj ustavni odsek da tekom 48 ur poročilo o zapisniku, ker pa ni danes to poročilo na dnevnem redu mora vprašati zbornico, če se strinja, da se ta točka reši že v današnji seji.

Dr. Šusteršič pravi, da se mu formalno postopanje deželnega glavarja ne zdi pravilno, ker o dnevnem redu ima po poslovniku določati glavar sam, in tudi zbornica je zadnjič sklenila, da mora to poročilo biti podano v 48 urah. Zato naj deželni glavar ugodí želji načelnika ustavnega odseka. Lahko glavar tudi vpraša zbornico, a da se ognemo vsakega prejuda, pravimo, da je tako vprašanje samo informativno, deželni glavar pa ima sam odločati.

Barbo se strinja z dr. Šusteršičem, a pravi, da je deželni glavar današnji dnevni red že določil.

Deželni glavar: Ker je sklep, da se v 48 urah mora poročati, mora tudi zbornica odločiti, ako hoče to poročilo sedaj sprejeti ali ne.

Deželni glavar da to na glasevanje.

Slovenska večina se izjavlja za to, da pride poročilo ustavnega odseka v današnji seji na dnevni red, istotako se izjavi slovenska večina za to, da se nemški zapisnik ne potrdi.

Tavčarja še vedno ni v zbornici, po glasovanju pride Ferjančič zopet v zbornico.

Zapisnikar čita nato razne došle peticije.

Odgovor dež. predsednika v zadevi meščanske šole v Postojni.

Dež. predsednik je odgovoril na interpelacijo posl. Arka glede meščanske šole v Postojni: Solska oblastva so se potrudila, da se za nameravano šolo debe potrebni prostori in učiteljske moči. Mnoge kmečke občine se protivijo meščanski šoli in zahtevajo trgovinsko šolo. Naučno ministrstvo je odločilo, naj se v Postojni ustanovi meščanska šola s trgovinskim značajem. Merodajni faktorji pa niso še edini, ali naj se za to novo šolo zgradi posebno poslopje ali naj se potrebni prostori prizidajo ljudski šoli. Ker je pa v ljudski šoli na razpolago ena soba, mogoče je že prihodnje leto otvoriti prvi razred, ostale pa ko bodo pripravljene potrebni prostori.

Poštna zveza Lesce-Bled.

Posl. Pogacnik je vložil interpelacijo na g. dež. predsednika: Ker namerava poštno ravnateljstvo po otvoritvi nove železnice Jesenje-Trst opustiti poštno zvezo Lesce Bled, vprašajo interpellantje: Ali hoče g. dež. predsednik posredovati, da se ta tudi za promet tujcev važna pošna zveza ohrani za vlake, ki prihajajo iz Ljubljane?

Železnica Trebnje-Št. Janž.

Poslanec Povše v imenu finančnega odseka poroča o najnem predlogu glede zgradbe železnice Trebnje-Mokronog-Šent Janž.

Finančni odsek je obravnaval o tem predlogu in upoštevalje sklepe deželnega zbora o tej zadevi iz prejšnjih let prišel do prepričanja, da je zgradba te železnice res potrebna in nujna, ker bo služila v korist ne le pokrajini, po kateri se ima izpeljati, ampak tudi celi deželi, ker prav po tej železnici bo prihajalo na glavno progo dolenskih železnic mnoge blaga, kar bo vse-kako znatno pomnožilo promet pa tudi de-hodne dolenskih železnic.

Zato finančni odsek predlaga:

1. Deželni odboru se naroča, da vse izvrši v pospešitev končnih priprav za zgradbo te železnice.

2. Deželni odbor se pooblašča stopiti v dogovor z lastnikom premogovnika v Št. Janžu in če mu ta zagotovi pravnoveljavno poročilo za garancijo obrestovanja in amortizacije glavinske vsote, potrebne v svrhe zgradbe te železnice, da izda v imenu de-žele zagotovilo garancije za ena dva mili-jona kron, ki sta pri gradnji dolenskih železnic preostala, če se porabita za zgradbo te železnice.

S tem so rešene tudi peticije za zgradbo te železnice, vložene od občine Mokronog in od občin Št. Rupert, Dvor, Tržišče, Mirna in Trebnje.

Predlogi obveljajo soglasno.

Ljubljansko barje.

Poslanec dr. Šusteršič v imenu finančnega odseka poroča o zakonu za izvršitev del, potrebnih ob Ljubljani in Gruberjevem kanalu za osušitev ljubljanskega barja.

Že leta 1889 je deželni odbor kranjski predložil deželni zboru načrt zakona za osuševanje ljubljanskega barja. Deželni zbor je točki zakonski načrt odobril in deželni odbor je ta zakon izročil c. kr. vladi s prošnjo za državni prispevek. Deželni odbor je dobil obvestilo dne 1. decembra 1891, da zakon ni dobil Najvišjega potrjenja, ker se kmetijsko ministrstvo ni moglo prepričati, da je troškovnik dovolj skrbno proračunan.

Deželni odbor je nato obvestil o tem glavni odbor za obdelovanje ljubljanskega barja ter ga opozoril, da mora prositi za uvedbo vodopravnega postopanja. Treba je bilo v zadevi vodopravnih ugovorov iti do upravnega sodišča. Sele po razsodbi tega sodišča dognane so bile vse vodopravne zadeve. Ker pa je od časa izdelave načrta preteklo mnogo let in so med tem cene za material in za delavne moči poskočile, treba je bilo misliti na revizijo troškovnika, pa tudi načrta samega, kar se je zgodilo.

Načrt za osuševanje ljubljanskega barja se loči v dva dela. Prvi del obsega uravnavo reke Ljubljanice in Gruberjevga kanala, drugi del pa uravnavo, ozir zgradbo stranskih pritokov.

Vsled vodopravnih razsedeb, oziroma poravnaj in drugih novih potrebnih uredb narastla je potreščina na svoto 4,184.000 K proti proračunu prvotnega na rta v znesku 2,757.000 K. Vendar je ministrstvo zahtevalo v predlaganem zakonskem načrtu več prememb.

Deželni odbor je tem zahtevam zadostil in vrnil tako predelani zakonski načrt, ki je našel popolno odobrenje ministrstva, katero je prevzelo 45 odstotkov od cele potreščine na državni melioracijski zaklad; obenem je privolilo po § 9. v to, da deželi podeli brezobrestno posojilo v znesku 50 odstotnega prispevka, katerega ima dati dežela v ta stavbeni zaklad.

Glede prispevka interesetno je pripomniti, da se ta znesek enakomerno porazdeli na celih 40 let in na zemljiško površje 15 300 ha. Po približnem računu bo znašalo letno vplačevanje za vsak hektar 4 K ali za oral zemlj. 2 K 30 v. Jasno je tedaj, da bodo zemljiški posestniki, osobito ker bo svet znatno zboljššan in obvarovan vednih povodenj, zmogli to plačevanje. — Lepo polno osuševanje more razmere zboljšati.

Visoka zbornica skleni:

I. Priloženi načrt zakona o osuševanju Ljubljanskega barja se odobri.

II. Deželni odboru se naroča, da temu načrtu zakona izprosi Najvišje potrjenje.

III. Deželni odbor se pooblašča, da zaslivaši druge udeležence sklene s c. kr. kmetijskim ministrstvom v smislu sklenjenega načrta deželnega zakona za izvršitev dela potrebni dogovor kakor to veleva § 6 tega zakona in sicer tako pravočasno, da se osuševalna dela vsaj tekom leta 1906. prične.

IV. V ta namen naj deželni odbor brez odloga razpiše natečaj za pridobitev tehniških močij in naj z njimi sklene pogodbe glede njihovega začasnega poslovanja pri osuševalnih delih.

Dr. Šusteršič izraža opravičeno upanje, da se s tem delom odpre barjanom

veselejši pogled v bodočnost, da bodo stali na osušenem barju namesto bornih koč ponesni kmečki domovi, v kojih bode bival zdrav, čvrst slovenski kmet. Nato predlaga.

Ako bi to zasedanje ne rodilo drugega sadu, kot osuševanje barja, bi bilo to zasedanje ene najznamenitejše.

Poslanec Povše obširno govori o pomenu osuševanja barja in riše dolgoletno zgodovino raznih priprav. Oa je za to osuševanje deloval že 16 let. Ljubljana bo s tem dobila pogoje lepe okolice, zemlje podobno banatski zemlji. Omenja groznih povodenj, ki kličejo po osuševanju.

Posl. Hribar omenja da vsota določena danes v ta namen, še ne bo zadostna. Poleg Ljubljaničine struge in Gruberjevga kanala bo treba enkrat urediti tudi struge potokov. Ni izključeno, da se bo moral čez kakih 10 let s to predlogo baviti dež. zbor. Tako bi bilo osuševanje barja popolno. Najboljši argument za obdelovanje ljubljanskega barja je zadnja povodenj. Iz barja bo postala žitnica v deželi. Krasota Ljubljane bodo tudi lepa nabrežja, ki bodo v zvezi z osuševanjem. Mestna občina bo tudi z veseljem prispevala 10% k žrtvam za osuševanje barja.

Poslanec Hribar se je nekako tako hvalil, kakor bi bilo to njegovo delo, dočim je vsem znano, da je glavno delo vsa leta bilo na ramah naših poslancev. Posl. Hribar je tudi dejal, da je radi te predloge najbolj obžaloval, da dež. zbor zadnja leta ni deloval. K temu mimogrede omenjamo, da je dr. Šusteršič že l. 1903 predlagal v deželni zboru, naj se ta predloga brez prvega branja odkaze odseku in se reši še v takratnem zasedanju. Proti temu je bil takrat tudi posl. Hribar, ki se je še dobro počutil v „večini“. Če bi šlo po našem, bi bila predloga že takrat rešena! Da se takrat ni rešila se krivi Hribarjevi pristaši, ki so obstruirali proti predlogom naših poslancev in so obstruirali tudi v finančnem odseku, kar je še vse v dobrem spominu.

Osuševanje barja sprejeto.

Vsi predlogi z dotičnim zakonom obveljajo soglasno.

Značilno je, da odg. urednik „Slov. Naroda“ dr. Tavčar, katerega Ljubljana pošilja v drž. zbor, ni bil niti navzoč pri tako važni razpravi! Slava taki „skrbi“ za Ljubljano, o kateri si dr. Tavčar domišlja, da mora vedno zanj pokostanj v ogenj.

Posojila vinogradnikom.

Poslanec Povše, Žitnik, Dular in tovariši so danes nujno predlagali: Dež. odbor se pooblašča, naj iz deželnega melioracijskega zaklada za l. 1906 izplača 40 000 kron posojila vinogradnikom za umetne vinograde, da tudi država dovoli v isti namen običajno posojilo.

Posl. Povše je kratko utemeljeval svoj predlog. Poslanec Dular je omenjal:

Ker se je v sedanjem zasedanju rešilo veliko nujnih predlogov in sicer povišanje učiteljskih plač, uravnave voda itd., toraj je treba tudi za Dlenjsko kaj storiti, da se ji da brezobrestno posojilo, ker je še veliko vinogradov, kateri so še opustošeni in sicer tudi zaradi tega, ker so do zdaj le tisti prenovili vinograde, kateri so bolj premožni, in so zdaj tudi bolj revni prišli do spoznanja, da je treba vinograde prenoviti, torej je potrebno, da se jim da brezobrestno posojilo.

Zbornica je nato nujnost soglasno odobrila in predlog je bil odkazan finančnemu odseku.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Na vrsto pride utemeljevanje somestalnega predloga posl. Iv. Hribarja v zadevi ustanovitve vseučilišča v Ljubljani.

1. C. kr. vlada se glede na sklepe deželnega zbora kranjskega v sejah dne 28. februarja in 28. decembra 1898. nujno pozivila, da pospeši vse predpriprave za ustanovitev vseučilišča z bogoslovno, pravoslovno in modroslovno fakulteto v Ljubljani in da kar najpreje mogoče pri državnem zboru izposluje ustanovitev takega vseučilišča.

2. Izvoli se pod predvoditeljstvom deželnega glavarja odposlanstvo še dveh članov deželnega zbora v ta namen, da zaprosi avdienco pri Njegovem Veličanstvu cesarju ter ob vznožji Najvišjega prestola izroči najudanejšo prošnjo za ustanovitev vseučilišča v Ljubljani.

3. Izvoli naj se iz deželnega zbora odsek treh članov v ta namen, da stopi v stalen vseučiliški komité v katerem naj bodo z enakim številom odposlancev zastopani: občinski svet ljubljanski, „Matica Slovenska“, društvo „Pravnik“ in profesorski zbor knezoškofijskega semenišča v Ljubljani. Ta komité stopi naj na primeren način v dotiko tudi z zastopniki slovenske akademične mladine na dunajskem graškem in praškem vseučilišču.

4. Dovolí se iz deželnega zaklada vsota 2000 kron, ki naj se izplača navedenemu vseučiliškemu komitétu v ta namen, da raz-

piše ceni po 1000 kron za dvoje najboljših znanstvenih spisov, katerih eden naj bo pravoslovne, drugi pa modroslovne vsebine in katerih vsaki naj obsega najmanj pet tiskanih pol. Ta vsota izplača se pa temu komitetu le tedaj, če se zaveže poskrbeti za to, da ona spisa, katerima prisodi ceni, izideta v tisku.

Med drugim pravi govornik: Na proteste politično prenasajenih ljudi se ni treba ozirati. Govornik se čudi, da bi se med Nemci ne moglo najti ljudi, ki bi priznali upravičeno enakopravnost. (Dr. Šusteršič: Med privilegiranci ne! Vun s splošno in enako volilno pravico!) Hribar izjavlja, da slovensko vseučilišče moremo doseči le v državnem zboru voljenem po splošni in enaki volilni pravici. Nato govornik obširno utemeljuje razne točke svojega predloga.

Obrača se nato na Nemce, od katerih ga samo dva poslušata, ostali Nemci se na hedniku, ter želi, da bi se iz patriotizma podpirali ustanovitve slov. vseučilišča, ker to bi bila bramba za avstrijsko misel na jugu. Predlaga, naj se predlogi odkazejo upravnemu odseku, kar je sprejeto; Tudi navzeči grof Margheri glasuje za to.

Davčne pristojbine za industrijska podjetja.

Posl. M. Majaron jako obširno utemeljuje svoj samostalni predlog: Visoka c. kr. vlada se napreši, čimprej izposlovati, da se one davčne in pristojbinske oprostitve, ki vsled podaljšanega zakona z dne 10. avgusta 1895, št. 131, drž. zak., veljajo za nova industrijska podjetja v Trstu in kat. občini Milje, raztgneje tudi na celo kronovino Kranjsko. Dr. Majaron je govoril kot „stara potovka“, ki prenaša stare reči iz trgovske zbornice v deželno. Predlog se odkaze upravnemu odseku.

Počasni Božič.

Posl. Božič je utemeljeval samostalni predlog:

Ces. kr. vlada se pozivlje razveljaviti ukaz finančnega ministrstva z dne 21. avg. 1905, št. 56.658, izdan dogovorno s kralj. ogrskim finančnim ministrstvom, s katerim se kmetskevalcem zabranjuje kuhanje figovega žganja iz samo pridelanih fig.

Kakor znano so kat. narodni poslanci, v prvi vrsti dr. Žitnik v tem oziru na Dunaju dosegli lepih uspehov in bodo tudi nadalje sterili svojo dolžnost. V „Slovincu“ smo o tej stvari že pred meseci obširno pisali.

Predlog je bil odkazan upravnemu odseku.

Vipavske vode.

Po kratkem utemeljevanju je bil predlog poslanca Božiča: Deželnemu odboru se naroča, da nemudoma poskrbi za popolnitev že izgotovljenih načrtov za uravnavo vipavskih voda ter zanesljivo že v prihodnjem zasedanju predloži deželnemu zboru zakonski načrt v končno sklepanje, odkazan upravnemu odseku. Poslanec Božič je ponavljal svoja zadnja očitanja.

Pred glasovanjem je posl. Povše izjavljal, da je dež. odbor svojo dolžnost storil, deželni odbor pa ne more dirigirati ministrstva. Štiri tehnike je deželni odbor moral radi nedostajanja sredstev odpustiti, ko je bil pa sprejet dr. Šusteršičev predlog, za uravnavo voda, je bil tudi sprejet njegov (Povšetov) predlog, da se dobi dovolj tehnikov. Božič samo očita, da lajo pa drugi.

Stari parlamentarec, ki najnavadnejših navad ne ve.

Poslanec Ferjančič je utemeljeval svoj samostalni predlog:

Mestni občini Idrijski se dovoli redna letna podpora za vzdrževanje mestne višje realke, dokler se ta nahaja v občinski upravi. Deželnemu odboru se naroča, da razmere prouči in glede zneska za podporo predlog stavi.

Ferjančič ni vedel, kaj bi počel s predlogom. Sele posl. dr. Majaron in posl. Arko sta ga morala koncem govora z glasnimi klici poučiti, da tak predlog mora priti n j prej v finančni odsek. Nato je šele Ferjančič to predlagal. Predlog se je odkazal fin. odseku.

Samostalni predlog dr. Ferjančičev.

Visoki deželni zbor skleni:

Deželnemu odboru se naroča, da zaradi zgradbe ceste skozi Črno do kranjsko štajerske meje v namenu zveze skozi Lučensko dolino do Luč zaukaže poizvedbe, da v dotiko stopi s štajerskim deželnim odborom radi nadaljevanja te ceste na štajerskih tleh in z interesi osebno grajščino gornjegrajsko in c. kr. vlado radi prispevkov in da v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru radi zgradbe stavi predloge je bil izročen upravnemu odseku, ko je prej Ferjančič v svoji nevednosti imenoval dva druga odseka.

Za pravico slovenščine.

Poslanec dr. Krek poroča kot poročevalec ustavnega odseka da je ustavni odsek sklenil, da bodi zapisnik dež. zbora samoslovenski. Ustavni odsek je pa sklenil tudi to-le resolucije. Dež. odbor se pozivlja, da poroča kakor hitro mogoče, na kaki podlagi se vrši uradno poslovanje — v kolikor prihaja v poštev raba dež. jezika — pri dež. odboru, in vsled katerih sklepov dež. zbora je ta raba bila določena, tako pri deželnem odboru, kakor tudi v dež. zboru. S svojim poročilom naj deželni odbor nasvetuje tudi slučajne izpremembe dosedanje prakse.

Leta 1868. so se v tej zbornici pisali samoslovenski (Cujmo) torej ponavljamo že staro stvar. Takrat se je našel minister, ki je pisal takratnemu dež. predsedniku, naj posreduje, da bodo zapisniki tudi nemški Ferjančič in Tavčar izgineta iz dvorane. (Dr. Šusteršič: Kdo pa je bil ta minister.) Dr. Krek čita pismo, v katerem dež. predsednik piše v tej zadevi dež. glavarju in se sklicuje na § 19, na enakopravnost. O tej stvari je bila tedaj jako zanimiva razprava v dež. zboru in dr. Costa je izrekel tedaj besede, da se bode takoj želji ministrov pri nas ustrelo, kakor dabi minister pravice slovenščini v deželah, kjer Slovenci stanujejo.

Govornik se čudi, zakaj se ni prešlo kar na dnevni red preko ministrovega pisma. Nas bi tako ministrovo pismo nič ne vznemirjalo. Takratni dež. zbor pa je takrat razpravljaj o tem pismu in sklenil dvojezične zapisnike. Poročevalec je bil Svetec. Ta sklep se je zgodil pod pritiskom oblasti, ki nima pritisniti na avtonomijo deželnega zbora in zato je ta sklep ustavno napaden. Mi se postavljamo z našim današnjim predlogom na stališče, kar smo imeli že l. 1868. in s tem tudi protestiramo proti protustavnemu pritisku tedanjega ministrstva. Zato priporoča sklep o samoslovenskem zapisniku.

Posl. Hribar izjavlja, da bodo poslanci narod. napredne stranke glasovali za predlog. K resoluciji pravi: Uradovanje pri dež. odboru je tako, kakor da bi ne uradoval v deželi, ki je 95 odstotkov slovenski. (Res je!) Opetovano se je dežel. odboru v dež. zboru narečilo, da bodi njegov uradni jezik slovenski, dež. odbor pa z vlado ureduje nemški, namestu da bi zahteval, da mu vlada priše slovenski! Dež. odbor ima pravico zahtevati, da njemu kot avtonomni oblasti pišejo državni oblasti slovenski. Stajerskemu dežel. odboru ne pade nikdar v glavo, da bi pisal slovenski. Če bi se držal deželni odbor načela, da nemškim strankam nemški, slovenskim slovenski, naj bi še bilo, nikdar bi pa ne smel tega storiti napram drž. uradom.

V dežele, kjer prebivajo Slovenci v kompaktnem številu, ne pride od našega deželnega odbora noben slovenski dopis. Tam morajo izgubiti vse spoštovanje pred nami. Če bi Gorici, Trstu, Gradcu, Celovcu pisali samo slovenski, potem bi ondi morali imeti tudi slovenske uradnike! Tudi z ministrstvom pri rekurzih dež. odbor vlaga nemški. Drugi manjši slov. uradi tega ne store, dež. odbor pa. Zato smo Slovenci v ministrstvih bore malo zastopani. To je zato, ker naši avtonomni uradi premalo spoštuje slovenski jezik. Resolucija utegne imeti ta uspeh, da bo g. dež. glavar preštudiral prejšnje sklepe in da dobi slovenščina častnejše mesto.

Hribar stavlja resolucijo vsem ces. uradom, vsem avtonomnim uradom in pri občejanju z ministrstvi in tudi najvišjimi uradi se deželni odbor poslužuj le slovenščine (Dobro klici.)

Barbo „energisch“ protestira proti sklepu, o katerem ni „im Zweifel“.

Susteršič pravi, da je njegov predlog o zapisniku velikega pomena za jezikovni razvoj v deželnih zbornici. Če se je tudi nekaterim zdel predlog malenkosten, sedaj se pa že od nasprotne strani pripisuje predlogu in njegovim posledicam velik pomen. Tak pomen je bil že leta 1868. Vem, da s slovenskim zapisnikom ni rešeno še jezikovno vprašanje v tej zbornici, a ta predlog je prvi korak, katerega smo nastopili na poti da bedi ta zbornica popolnoma slovenska. V tistem hipu, ko neha biti nemški zapisnik v dež. zboru neha biti nemški jezik tušijalni jezik in cesar dobi v roke samo slovenski zapisnik. Na najvišjem mestu se bo tako še bolj kakor doslej vedelo, da je v tej državi slovenska dežela, ki se hoče enakopravnosti odločno boriti.

Dr. Susteršič nadalje odgovarja na Hribarjevo grajo dež. odboru oziroma dež. glavarju. Hribar se je obrnil na napadno adresu. V dež. odboru je čudna večina in dež. glavar mora izvrševati to, kar hoče večina. Eden slovenski odbornik je celo izvoljen iz cele zbornice z nemškimi glasovi. Pred vsem se mora izpremeniti struktura večine. Odbornik slovenske večine naj bo izvoljen iz slovenske večine dež. zbora in ta odbornik odločuje tudi v večini dež. odbora. Dokler Vam bo pa ljubše, da Nemec odločuje v našem sporu, do-

tlej Hribarjevi predlogi ne bodo dosti uspešni. Dva odbornika imate v dež. odboru, zakaj nista zahtevala, da se stari sklepi izvrše. V čudni položaj bi prišla po Nemcih izvoljena večina dež. odbora. Zakaj ste šele sedaj pričeli, ko vidite, da smo mi začeli odločno akcijo. Napadajte dež. odbor kakor hočete, a dež. glavar pri tem vsaj glavni krivec biti ne more.

Cesarski sklep od l. 1872. je razveljavil sklep, da naj se predlogi predlože na najvišje mesto samo v slovenščini. A za dež. zbor je nekaj drugega. Mi zato hočemo, da morajo predlogi dež. odbora dež. zboru biti samo v slovenščini. Samo dež. zakonik bomo morali izdajati v obeh jezikih, dokler ne spremenimo dotičnih zakonov, sploh se pa to glede zakonika lahko zgodi, ker tudi štajarski dež. odbor izdaja dvojezični zakonik. — Seja traja še.

Velevlasti proti Turčiji. — Pričakujejo klanja kristjanov. — Bolgarija mobilizira.

V nedeljo sta došli dve brzojavki od podadmirala Ripperja, poveljnika avstrijskih ladij, namenjenih proti Turčiji, na mornarični oddelek vojnega ministrstva. Prva brzojavka je bila oddana v Tajerju pri Isoli grossi, druga pa z etoka Sv. Andreja v bližini otoka Vis. Tolmača Bilinski in Nikolajev carigradskega avstrijskega poslanstva sta odpotovala na Pirej, kjer vstopita pri poveljniku mednarodnega brodevja podadmiralu Rippertu Mohamedanski svečeniški krog trdijo, da je sultan jezen na velevlasti, ker so staveli nanj jako težke zahteve v mohamedanskem pestnem mesecu ramazan. Sultan je zato smatral zadeve za brezobzirnost proti njemu. Turško poslanstvo v Berlinu je sporočilo sultanu, da je svetoval Viljem sultanu, naj odneha. Ta vest je zelo poparila jildiške kroge. Tudi dejstvo, da so odplule ladje velevlastij proti Turčiji, je jako poparila turške vladne kroge, ki so mislili, da velevlasti ne nameravajo izvršiti svojih groženj. A poparjenost izkušajo turški vladni krogi zakriti. „Times“ poroča, da je Rusija že opetovana ugovarjala, ker so gradili Turki utrdb ob Bosporu in ob Črnem morju. Rusija zahteva, naj Turčija povrne zaostale zneske vojne odškodnine in grezi, če Turčija tega ne stori, da zasede nekaj turških obrežnih mest. Razširjene so govorice, da je dobil posebna navodila poveljnik Dardanel, kako naj nastopi, če nastopi mednarodno brodevje.

V Sofiji so došla uradna poročila, da nameravajo povzročiti Turki klanje kristjanov kot odgovor na demonstracijo velevlastij. Turški velikaši prigovarjajo sultanu, naj zapove dervišem, da agitirajo za klanje kristjanov.

V bolgarskem sobranju nameravajo pozvati vlado, da Bolgarija takoj mobilizira in vdere v Makedonijo, da ščiti bolgarske brate v Makedoniji.

Ljubljanske novice.

li V vodo padla. Dne 18 t. m. popoldne se je šla 40 letna perica Elizabeta Plankarjeva h Gruberjevem prekopu umivat, kjer ji je padel v vodo robec. Hotela ga je pobrati iz vode, a je pri tem omahnila in padla v vodo na glavo. Iz vode je potem rešila branjevka Marija Stebljajeva.

Tatvina. Branjevki Mariji Zupanovi je bilo sinoči izpred prodajalnice ukradenega za 3 K oglja.

Ij Premeščen je o. Jož. Schroe s J. v Gradcu; na njegovo mesto pride o. Jakob Gerz.

Ij Tridnevna slavnost beatifikacije treh mučencev († 17. septembra 1619). kanonika Marka Križevčana, Hrvata, in dveh duhovnikov družbe Jezusove, Stefana Pongraca in Melhijera Grodeckega, bodo praznovali pri eo. jezuitih v Ljubljani na sledeči način: Cetrtek, 23. t. m., ob šestih zvečer, odkritje podobe novih blaženih in slovesen blagoslov; petek, soboto in ne-

deljo od 5. do 7 ure svete maše, ob šestih zvečer slavnosten govor in pete litanije; sklepno pobožnost bode opravil prevzvišeni knez in škof. Kratek živtopis bl. mučen. cev se dobi pri vratarju.

Tirolski deželni zbor.

Inomost, 21. novembra. Ker so se razbila pegajanja med strankami glede volivne reforme je zaključil namestnik zasedanje tirolskega deželnega zbora.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rajhenburg, 21. novembra. Danes, ravno ob osmini zadnjega potresa, bil zopet jutraj v noči štirikrat potres. Preplašil nas je iz spanja, sicer se ni zgodila nobena škoda.

Dunaj, 21. novembra. Včeraj zvečer so manifestirali katoličani pred dunajsko mestno hišo. Klicali so: Živelo katoličanstvo! Proč z judi in s socialnimi demokrati! Ko so odpeli manifestanti cesarsko pesem in Luegerjevo koračnico, so se mirno razšli.

Odesa, 21. novembra. Vsled vednih nemirov v Odesi je sklenil angleški konzul da ustanovi v varstvo angleške kolonije v Odesi lastne milice. Pripravljene so ladje, ki sprejmejo tudi take begunce, ki nimajo petnih listov. Konzuli drugih velevlasti nameravajo slediti zgledu angleškega konzula.

London, 21. nov. V Vladivostoku je revolucija. Uprlo se je tudi moštvo na bojnih ladjah. Revolucijsko gibanje se je razširilo po vsej Mandžuriji.

Po sklepu lista.

Konec današnje seje kranjskega deželnega zbora.

Danes popoldne je govoril za dr. Susteršičem še poslanec Hribar. Deželni glavar se je opravičeval ter dejal, da nam tudi češki in poljski deželni odbor dopisujeta nemški in zavračal krivdo na deželni odbor. Dr. Krek je v končnem govoru zavračal nekatera Hribarjeva očitanja, da smo stranka na demokratični podlagi. Stara očitanja ne veljajo več. Hribar je popravljal dež. glavarja, da na Češkem in Poljskem ni slov. prebivalstva, na Štajerskem pa so Slovenci. Dež. glavar je hotel, naj stavi Hribar svojo resolucijo kot samostojni predlog, a dr. Susteršič mu je pojasnil, da spada k resoluciji ustavnega odseka.

Slovenska večina je nato sprejela predlog ustavnega odseka in tudi obe resoluciji. Ferjančiča in Tavčarja ni bilo v zbornici.

Dež. glavar je naznanil, da bode zapisnik dal v pregled nemškim poslancem v nemškem prevodu. (Burni ugovori. Dr. Susteršič kliče: Potem jim pa morate prevajati tudi naše govore. Hribar ugovarja dež. glavarju. Susteršič: Sej zna vsak teh nemških gospodov slovenski! Pridemo skupno s primernim predlogom.) Prihodnja seja jutri.

Polliterska steklenica velja 2 K in se vnanja naroči 2371 čila z obratno pošto izvršujejo. II 1

Josip Rancinger
posestnik

Milka Rancinger rojena Čerin
poročena.

2376 1-1

Zagorje ob Savi, dne 20. novembra 1905.

Slovensko gledališče.

V nedeljo teden smo doživeli ljudsko predstavo; igral se je „Detektiv“. Gospa Rozina ima stalno frazo: „Fej te zlodci!“ isto bi mi lahko trdili o celi vporitvi. — G. Danilo va je v tej vlogi že preje pretiravala, a to pot je bila direktno sirova, tako trivialna, da se nam je gabila. Tudi drugi igralci se mislili, da so v cirkusu. Častna izjema je bil g. Verovšek, gđ. Spurna in g. Nučič. Upamo, da bo naredila intendantka takim škandaloznim predstavam konec, če ne, bomo primorani pisati v tonu, ki bo brezobzirno dajal nauke umetnikom-glumačem.

Beyerleimov „Mirozov“. Za frazerskim Hartleben-ovim „Rosenmontag“ so dobili Nemci novo, boljše vojaško dramo „Mirozov“. Precej socializma tiči med temi na subordinacijo navajenimi stenami. Pod častnik molči in zopet molči, če tudi ti trga častnik pravice človeštva iz srca: to je jedena igre. Milje ulanske vojašnice je tako posrečen, posebno redko pa za „modernista“ to, da je napisal dramo in ni vrisal samo milja. Tretje dejanje je tehnično najboljšo, in krasno se je posrečilo pisatelju se izogniti dolgačas, ki preti, ker nam podaja pred vojaškim sodiščem samo že znana fakta. Tudi to stopajevanje je dobro. Zadnje dejanje, imenujmo ga „pol ure revolverja“, je preračunjeno na efekt in neverjetna je smrt Klarice, kajti krivda je na strani Lauffena. Zdi se nam, da stražmojster ne vé, naj usmrti li Lauffena, svoje hčerko ali samega sebe.

Slednjič se odloči, zapeljan od trenutne strastne jeze za smrt Klarice in kot krvavo satiro zakliče poročniku: „Sedaj lahko pokličete zopet stražo, da me odpelje v zapor.“ — Kaj se zgodi z zapeljivcem, ki raje skore priseže po krivem in spravi v smrt poštenega Helbinga — ne vemo — morda avanzira konsekvenco za nadporočnika. Drama ni slaba — a ima veliko efekta, a teatralika ni dramatika. Morda napolni še parkrat gledališče, saj je to najboljšo delo, ki se je letos uprizorilo. Samo izrazi „fantek“ in „punčka“ naj se popravi, kajti nemško „Mädi“ se sliši drugače, kot pa slovensko „punčka“.

Žal da ne moremo istotako ugodno kot smo igrati ocenili, pohvaliti igravcev.

Prvič je to pet debutiral v ljubimski vlogi Lauffena g. Vedral. Ne maramo izreči uničevalne obsedbe nad tem gospodom, saj se še bori s slovensčino, in zato ni mogel paziti na igranje, a v III. dej., ko ima takozvano „stumme Rolle“ bi lahko pokazal, kaj zna. A tudi tu je bil popolnoma brez življenja, bil je kip, ki se ne gane. S tem nas e uvedel v sedbo, da nima pojma o mimiki, udi drugače je igral slabo. Pa počakajmo za enkrat, upanja imamo sicer bore malo a vendar vderemo. Gđ. Spurna (Klarica) je bila prav dobra, isto tudi trdim o gospodu Verovšku (Mihalek). Gospod Nučič, dasi se mu je poznalo, da bi mu bolje „ležal“ Lauffen, je vendar le krasno igral Helbinga. Vrhunec je dosegel v tretjem dejanju. Najboljši je bil g. Dragutinovič (Guris), ki je mojstrsko ustvaril pravi tip misogina-ulanca, ki so mu vse na svetu konji. G. Dobrovolny se je pouspel do viška šele v zadnjem dejanju, preje je igral srednje dobro, a h krncu je postal velik. G. Žagar (prvi vojnoscni svetnik) naj govori počasi in razločno da ga bomo dobro razumeli; kot epizodista mu radi verjamemo da zna dobro vlogo, tudi če bo govoril bolj počasi, a v isti veri nas pa ni potrdil g. Danilo (pl. Höwen), ki se mu je, dasi je izkušal to prikriti, vendar le poznalo, da s svojo vlogo ni sklenil kontrakta znanja.

K tej oceni nimamo pri repriži „Mirozova“ ničesar drugega pripomniti, kot da se je igralo prav dobro; gđ. Spurna je bila povsem umetniška v prizoru, ko jo oče ustrelil. G. Vedral je bil bolj temperamenten, drugače pa se ni posebno izkazal. Pohvaliti meramo g. Liera. G. Nučič vedno bolj napreduje in Helbig je ena nje govih najboljših vlog. Svetoval bi pa vsem igralcem, da gredo gledat pred vojašnice vojaške kretnje. Gledališče je bilo domala prazno.

Aida. V četrtek se je po štiriletnem preselku uprizorila pri nas Verdijeva Aida, ki jo je uglasbil slavni Italijan 1870 ob odkritju Sueskega kanala za 80000 mark. — Opera je polna melodij, lahka laška godba bje poslušavcu na uho, ki se pa včasih povspe do dramatske višine. Pela se je pri nas ta težka skladba vobče dobro. Same n: kaj opazk. V prihodnje naj pazi režiser, da ne bodo igravci, ki naj predstavljajo Etiopje samo po obrazu rjavi, roke pa bele. To je smešno. Zamorec je ves črn in nima bel h rok. Isto velja o zboru. Drugače je bila režija dobra in kulise prav lepe. Gasp. Ranek, Ouřednik in gđ. Rindova so imeli le male vloge, a so jih dobro režili. Gosp. Betetto (Rampis) je pel jako čuvstveno in njegov lep glas se je razlegel mogočno po

gledišču. G. Skaleva (Aida) je pela svojo svojo jako težko in visoko vlogo izvrstno in je bila prav dobro disponirana. Tudi g. Orželski (Radames) je bil jako dobro disponiran, a neprijetno nas je dirnilo posebno v tretjem dejanju, ko je moral zaiti v višini v „fistel“ in se ga na ravno najbolj dramatičnem mestu ni slišalo. Drugače smo bili z g. Orželskim prav zadovoljni. G. Stolicove (Amneris) vloga je težka in utrudljiva in rešila je je dobro. Orkester in zbor sta zadoštovala.

(Vsled poročil iz deželnega zbora za kasnelo)

Stajerske novice.

š V konkurz je prišel mariborski trgovec Adolf Wessiak.

š Slovenska zmaga. V Pletroviču so pri občinskih volitvah zmagali Slovenci.

š Celje. Pravo ime našega kandidata za uda v III. razredu Celje — dežela Josip Susterič, krčmar v Teharji, ne Susterič.

š Usposobljenostne izkušnje s slovenskim in nemškim učnim jezikom se napravile sledeče gospodične ozir. gospodje: Hermina Bračič, prov. učiteljica v Dobovi; Marica Furlan, suplentka v Dornavi; Otilija Funk, suplentka pri St. Petru na Medvedjem selu; Karolina Lavrič, prov. učiteljica pri Sv. Ani; Ana Stegenšek, prov. učiteljica v St. Petru med Laškim trgov; Marija Jurko, prov. učiteljica v Artičah; Rudolf Dostal, prov. učitelj v Ljutu moru; Franc Drnovšek, prov. učitelj v Artičah; Vinke Okorn, prov. učitelj v Rajhenburgu; Jožef Petrak, suplent pri St. Jurju ob Taberu. Izkušnjo z nemškim učnim jezikom je napravila gđ. Marija Košutnik, suplentka v Vojniki; Ana Vavpotič, pomožna učiteljica v Negovi.

š Politikujoči o. kr. uradnik. V Mariboru imajo nekega zemljiškega knjigovodje, ki sliši na ime Senekovič, ki je pa tako hud „Nemec“ (!), da se razburi že, če sliši slovenski pozdrav „Zdravo!“ Takoj začne raztresati svojo nemško sitnost nad strankami, ki imajo pri njem opraviti. Temu mežu naj se dobro gleda na prste!

š Odborova seja pomožnega odbora „Zveze“ za Stajersko v četrtek dne 23. nov. ob 10. uri predp. v „Narodnem domu“ v Mariboru ima sledeče važne točke na dnevnem redu: 1. Poročilo o delovanju pom. odbora 1 1905. 2. Volitev novega pomožnega odbora „Zveze“ za Stajersko za bodočo poslovno dobo in določitev poslovnika. 3. Dekanijski odbori „Zveze“ in njih poslovnik. 4. Kake koristi imajo „Zvezina društva“ od „Zveze“? Regulacija udnine za „Zvezo“. 5. Snovanje novih bralnih društev, knjižnic, potovalnih knjižnic, zlasti ob slovenski meji. Kako dobiti knjig v podporo revnim društvom in knjižnicam? 6. Vprašanja, predlogi, nasveti. K tej važni seji naj pridejo vsi odborniki pa tudi vsi delavni rodoljubi na društvenem in mladinskem polju so povabljeni; upamo, da bo tudi glavni odbor zastopan.

š Pogrešajo Piškurja, uradnika tovarne vžgalic v Rušah.

š Čitalnica v Slovenji Bistrici ima v nedeljo 19. t. m. ob 8. zvečer svoj občni zbor.

š Tiralico je izdalo okrožao sodišče mariborsko za neko Marijo Godec, ki je izvršila več tatvin.

š Koncert priredi dne 26. t. m. šeststanska narodna godba v mariborskem Narodnem domu.

š Pred mariborsko poroto prideta še sledeča slučaja: 23letna dekla Ana Komes, rojena v Visnici na Hrvaškem, radi detomora; 30 let stari posestnik v Gaberniku, Franc Plohl, obtožen zavratnega umora svoje žene in radi prestopka proti telesni varnosti.

š Občina Dobrna pri Celju se je po svojem občinskem zastopu pridružila gibanju za splošno in enake volilno pravico. V svoji seji dne 19. nov. je občinski zastop sklenil primerno resolucijo.

š Konjice. Tu je bil v ponedeljek predpoldne za župnika v župniji Skomer vmeščen gosp. Kozderc, dosedaj provizor v imenovanu župniji. Dotične obrede izvršil je gospod svetovalec in dekan Hrstelj.

š Volivna reforma v štajerskem deželnem zboru. Poutični odsek štajerskega dež. zbora je sprejel predlog, naj dež. zbor sklene, da se državno-zborski volivni red izpremeni v splošno in enako volilno pravico, a naj se ozira pri tem na posebne narodne razmere in „veliko gospodarsko in kulturno razliko med raznimi deli države.“ Veleposesniki so glasovali proti in z ozirom na čudni dostavek tudi slovenski zastopniki.

Nemiri in upori v Rusiji.

Razna poročila.

Kijevski generalni gubernator je poslal v južno zahodna ruska mesta komisijo, da izvede reforme. V Vitebsku se je ustanovila mirovna liga. Tifliški namestnik je izposloval pomiloščenje enim vojakom, ki so pobegnili iz političnih vzrokov, če se vrnejo k svoji četi do 14. jan. 1906 in niso izvršili nobenega zločina. V Dorpatu se je ustanovila ustavoverna stranka, ki izda oklic v ruskem, nemškem in estiškem jeziku.

V Cestohovu je bilo ukradenih iz blagajne 43. dragonskega polka 80000 rubljev. Na sumu je 70 vojakov, med njimi tudi več častnikov.

V Certkavsku so izbruhnili 19. t. m. nemiri, ki jih je pa takoj zadušilo vojaštvo. Kakih 1500 vstašev je razstrelilo z dinamitom železniški most.

Kolera na Ruskem.

Ob Visli je zadnji čas obolelo na kolero 249 oseb, umrlo jih je 136. Na kirgiških stepah v astrahanskem okraju je obolelo od 26. oktobra do 14. novembra na kolero 58 oseb, izmed katerih sta umrli dve.

Razpor med ruskimi vojnimi vjetniki.

„Journal“ poroča iz Tokia, da sta se ustanovili med ruskimi vojnimi vjetniki na Japonskem dve stranki. Med obema strankama so se vršili boji, v katerih je bilo ranjenih in ubitih več oseb.

Kronstadski uporniki.

Ruska brzojavna agentura dementira vest, da bi bili kronstadski uporniki že obsojeni. Ta vest je bila le manevar, da bi se občinstvo razburjalo. Izvršila se bo natančna preiskava o značaju upora.

Tolstoj proti izgreodom.

Iz Jasne Poljane poročajo, da se je sivolasi mislec Tolstoj oštro izjavil proti izgreodom in ubojem, ki so sedaj v Rusiji na dnevnem redu. Tolstoj je dejal odličnim gostom, ki so ga posetili, naj uplivajo na to, da se vse stranke izogibajo izzivanja in nasilstev.

Prizor iz moskovskega gledališča.

Gorki je v svoji drami „Otroci solnca“ napisal burno oceno, ki spominja na krvave dogodke zadnjega časa. Silna panika je za vladala po gledališču. Po igri je bilo ljudstvo vse divje in je vpilo in jokalo vmes.

Vojaštvo vdorlo v katoliško cerkev.

V Lodzu je obkrožila peheta katoliško cerkev. Prijeli so 500 vernikov pod pretezo, da so peli poljsko narodno pesem. Ko so jih peljali v zapor, je nekdo zažvižgal, naker je ukazal neki častnik streljati. Ubita sta bila dva moža in neka mlada dama, neka druga ženska in več drugih oseb je pa bile ranjenih.

Novo preganjanje judov.

V Kišenevem so pretekle soboto zopet preganjali jude. Poškodovali in zažgali so še nepoškodovane judovske trgovine. Ubitih in ranjenih je bilo mnogo judov.

Kmečki nemiri.

V kurski guberniji so oropali kmetje 17 veleposestev, kjer so zažgali tudi poslopja. V kurski in penzaški guberniji je zaradi kmečkih nemirov proglašeno malo obsešno stanje. Tudi v južnovzhodnih pokrajinah in osobito na Uralu so veliki kmečki upori. Celo dovski kazaki se upirajo, da bi vstopali v policijski službi.

Kongres zemstev v Moskvi.

V soboto se je pričel v Moskvi kongres mestnih zemstev. Zastopanih je 39 mest iz 26 gubernij. Poljskih zastopnikov je 23. Goločvin je izjavil, da je potreben boj proti anarhiji. Veliko govornikov je naglašalo potrebo, da se podpira Witteja pri mirjenju države. Nemirovski je opisoval grozne posledice kmečkih nemirov. Graf Ha y d e m je rekel: Oznanjali so s o b o d o, a obenem proglašali obsešno stanje. Potreben je sicer zdaj nastop vojaštva, a nastop mora biti zakonit. Namesto generalov bi morali pošiljati v razburjene kraje senatorje. A b r a m o v je govoril proti Witteju. Kodicev je naglašal, da se mora pomagati vladi, a le, če zagotovi, da se loči od reakcije. Pomagati se mora vladi, da izvrši 30. oktobra napovedane zakone.

Car bolan.

Iz Carskega Sela prihajajo vznemirljiva poročila o carjevem zdravstvenem stanju. Car je tako razburljiv, da ne pomagajo nobena zdravila več.

Izpremembra pravoslavnega koledarja.

„Figaro“ poroča, da namerava izpremeniti Witte pravoslavni koledar, ki zaostaja za 13 dni za gregorijanskim. Urediti namerava razloček tako, da bo imel prihodnja leta mesec februar dva dni več toliko časa, da se bosta vjemala pravoslavni in gregorijanski koledar.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 20. novembra 1905.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.65	99.85
4% srebrna renta	99.45	99.65
4% avstrijska kronska renta	99.65	99.85
4% zлата renta	117.95	118.15
4% ogrska kronska	95.15	95.85
4% zлата	113.35	113.55
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.—
4% posojila mesta Spljet	100.60	101.60
4% Zader	100.—	100.—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.40	101.40
4% češka dež. banka k. o.	99.75	100.—
4% ž. o.	99.75	99.85
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.40	101.40
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106.05	107.05
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	100.—	100.10
4% hip. banke	100.—	100.30
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.25	101.25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	—
4% prior. dol. žel.	99.50	100.—
3% juž. žel. kup. 1/1%	314.85	316.85
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.70	101.70

Srečke.

Srečke od l. 1860 1/2	190.45	192.45
„ 1864	298.75	300.75
„ tizske	159.75	161.75
„ zem. kreditne I. emisije	396.—	302.50
„ II.	296.—	303.—
„ ogr. hip. banke	262.—	269.—
„ srbske á frs. 100.—	101.—	109.—
„ turške	147.25	148.25
Basilika	24.90	26.90
Kreditne	472.—	481.50
Inomoške	79.—	84.—
Krakovske	91.—	98.—
Ljubljanske	64.—	70.—
Avstr. rud. križa	52.75	54.75
Ogr.	33.25	35.25
Rudolfove	60.—	64.—
Salcburške	72.—	78.—
Dunajske kom.	529.—	540.—

Delnice.

Južne železnice	121.—	122.—
Državne železnice	668.—	669.—
Avstr. ogrske bančne delnice	1637.—	1646.—
Avstr. kreditne banke	672.25	673.25
Ogrske	780.50	781.50
Živnostenske	247.—	248.—
Premogokop v Mostu (Brux)	679.—	680.50
Alpinske montan	530.75	531.75
Praške žel. indr. družbe	2624.—	2634.—
Rima-Murányi	531.50	532.50
Trbovlske premog. družbe	282.—	286.—
Avstr. orožne tovr. družbe	586.—	582.—
Češke sladkorne družbe	157.—	159.—

Valute.

C. kr. cekin	11.36	11.40
20 franki	19.15	19.17
20 marke	23.47	23.55
Severains	23.98	24.06
Marke	117.50	117.70
Laški bankovci	95.70	95.90
Rublji	253.75	254.75
Dolarji	4.84	5.—

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da sem svojo gostilno „na Pošti“ že oddal v najem.

2366 3—2

Diktor pl. Wurzbach,
Gradec pri Litiji.

Delavke in delavci!

☞ Dne 7. decembra 1905 izide

NAŠA MOČ

glasilo slovenskega delavstva. ☞

☞ List bo izhajal vsako soboto: cena mu je za celo leto 3 krone.

☞ Naročajte ga pri Vašem društvu ali pa neposredno pri upravnistvu „NAŠA MOČ“ v Ljubljani, Kopljarjeve ulice 2. ☞☞☞☞

☞ Od Vas, delavke in delavci, je odvisna bodočnost in obstanek slovenskega delavskega lista. ☞

Uredništvo in upravnistvo

Naša moč!

Stanje vlog 31. avg. 1905
čez 11 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadstr.

Denarni promet 31. avg.
1. 1905 čez 37 milj. kron.

Lastna glavica K 214.843.38.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vložnih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. avg. 1905: K 11.531.564.77. Denarni promet do 31. avg. 1905: 37.419.749.55.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1905.

Dr. Ivan Susteršič, predsednik.

Josip Siška, knezoškofjski kancelar, podpredsednik.

1906 40—20

Odborniki:

Josip Jarc, veleposelnik v Medvohah.
Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani.
Frančišek Leskovic, hišni pos. in blag. Lj. pos.

Karol Kauschegg, veleposelnik v Ljubljani.
Ivan Pollak ml., tovarnar.

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju.
Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani.

Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.
Greg. Silbar, župnik na Rudniku.

Takoj želi službo nastopiti kot
vratar ali magaciner

je oženjen, 39 let star, mož, ki je služil pri vojaki, ter je zmožen slovenskega, nemškega in laškega jezika v govoru in pisavi. Magaciner z izpričevalom.

2369 3—2 Naslov pove upravnistvo.

V najem se daje takoj
stara trgovina

dobro
idolča

v večjem trgu na Dolenjskem, blizu velike železniške postaje.

2370 5—2 Naslov pove uredništvo.

Važno za vsako gospodinjstvo!

Če hočete žgane kave z velearomatiškim okusom, močjo in izdatnostjo, kupujte samo žgane kave

**Prve ljubljanske
velike pražarne za kavo**

KARLA PLANINSKA na Dunajski cesti
nasproti kavarni „Evropa“

ki spajajo vse te vrline.

1194 104—46

Najcenejše in največja
domača
eksporna tvrdka.

Razpošiljanje
švicarskih ur na vse
kraje sveta.

2237 (26—10)

Urar in trgovec H. SUTTNER v Kranju

priporoča svojo izborni zalogo najfinejših, natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk: Safhausen, Omega, Roskopf, Urania itd.

Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinejšega izdelka po najnižih cenah.

Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno je to, da ga razpošiljam po vsem svetu in imam tudi odjemalce urarje in zlatarje glavnih mest.

Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

Moške ure $\frac{2}{3}$ naravne velikosti!

000

St. 502. Nikelnasta anker remont.
Rokopf* trpežno kolesje gld.
2.45 enaka iz pravega srebra
gld. 3.95, ista z dvojnim, 3 srebrnim pokrovom gld. 6.50.

St. 505. Prava srebrna cilindar remont. trpežno kolesje in z močnimi pokrovi gld. 4.85, ista z dobriimi anker-kolesjem gld. 5.95.

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrovan glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst alikelnastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin po izvršnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3.—
sist. Roskopf patent ura 4.—
črna jek. rem. ura 4.—
švic. izvir. Roskopf pat. ura 5.—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje 7.50
srebr. 7.60
oklep. verižica z rince 11.50
na pero in karab., 15 gr. težka 2.50
ruska Tula nikel. rem. ura s sidro z „Luna“ kolesjem 9.50
ura s kukovico K 8.50, budilka K 2.90, kuhinjska ura K 3.—
švarcvaldska ura K 2.—

Za vsako uro slečno pisмено jamstvo!
Nikak risko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1077 (Brux) št. 843, Češko. 100—45

003 104—71

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 14

Odklikovan z zlato kolajno v Parizu 1904.

Odklikovan z zlato kolajno in križcem, London 1905.

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko
svojo zalogo
posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitej uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Najelegantnejše izvršene obleke za gospode in dame.

Konfekcija,
solidne cene,
kulantna postrežba
le pri

JOS. ROJINA

Ljubljana.

2179 20—8

920

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE
DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA
ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
(PUŠICA 20 VIN.) — MEČILA,
APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO
LESENIM IZDELKOM
ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6
LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRŖNCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.

Anton Šarc

Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 8.

Specialist za opreme
nevest.

Veliko znižanje cen!

Radi zmanjšanja svoje velike zaloge se popolno razprodajo naslednji predmeti:

suknene in svilnene jopice, vse vrste vezenin, bluže, moderci, posamni namizni prti in servijeti, brišače in platnene premete, kakor tudi ženske srajce, hlače in korzeti, tudi posamni modelski predmeti, perila za dame.

2285 (5)

Prav priporočljiv nakup. ■ ■ Prosim porabite to priliko!

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

2291 12

Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.
Zamenjava in ekskomptuje
izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Rezervni zaklad K 200.000.—.
Daje predjume na vrednostne papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.
Promet s čekli in nakaznicami.

115 Eskompt in inkasso menio. 711
115 Borzna naročila. 711